14 Ιουλίου 2014

Ο Τάφος του Αποστόλου Πέτρου, στη Νεκρόπολη του Βατικανού (ΦΩΤΟ)

/ Γενικά Θέματα

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Τα σπλάχνα της ρωμαϊκής γης, ακριβώς κάτω από την βασιλική του Αγίου Πέτρου στον λόφο του Βατικανού, έκρυβαν για εκατοντάδες χρόνια ένα μεγάλο μυστικό. Μια Νεκρόπολη, τις τελευταίες «κατοικίες» εκατοντάδων κεκοιμημένων κατοίκων της Ρώμης, από την εποχή του Νέρωνα, στα μέσα του 1ου μ.Χ. αιώνα, μέχρι και τα χρόνια του Μεγάλου Κωνσταντίνου, περίπου 300 χρόνια μετά. Σε αυτή την πόλη των νεκρών ξεχωριστή θέση είχε ο τάφος ενός σημαντικού προσώπου. Πρόκειται, κατά την παράδοση, για τον τάφο του Αποστόλου Πέτρου, ιδρυτή της Εκκλησίας της Ρώμης και μάρτυρα του Χριστιανισμού. Το Amen.gr περιηγήθηκε στη απόκοσμη Νεκρόπολη η οποία εκτείνεται κάτω από την σημερινή βασιλική του Αγίου Πέτρου, σε βάθος περίπου 9 μέτρων. Οι φωτογραφίες από τον Τάφο του Αποστόλου Πέτρου και άλλων περίτεχνων μαυσωλείων αποκαλύπτουν την μοναδική ομορφιά αλλά και την αρχαιολογική σημασία των μνημείων που βρίσκονται κάτω από τη μεγαλοπρεπή βασιλική που είναι αφιερωμένη στον ιδρυτή της Εκκλησίας της Ρώμης.

Ξεφυλλίζοντας την ιστορία…

Το καλοκαίρι του έτους 64, επί Αυτοκράτορος Νέρωνα, οι φλόγες κατέκαψαν την πόλη της Ρώμης. Χιλιάδες κάτοικοι της, που γλύτωσαν την πύρινη λαίλαπα, διέφυγαν εκτός των τειχών και πέρασαν τον Τίβερη. Πολλοί από αυτούς βρήκαν καταφύγιο στο “Ιπποδρόμιο του Νέρωνα”, στις παρυφές του λόφου του Βατικανού. Ο Αυτοκράτορας κατηγόρησε τους Χριστιανούς σαν «εχθρούς της ανθρωπότητας» και προχώρησε σε διώξεις και μαζικές εκτελέσεις οπαδών της νέας θρησκείας στην αρένα του Ιπποδρόμου. Στο κέντρο του δέσποζε ένας αιγυπτιακός οβελίσκος, ο οποίος ύστερα από 15 αιώνες θα μεταφερόταν μερικές εκατοντάδες μέτρα πιο πέρα, στο κέντρο της πλατείας μπροστά από τη νέα εντυπωσιακή βασιλική του Αγίου Πέτρου, που αποτελεί το κέντρο το Ρωμαιοκαθολικού κόσμου.

Την εποχή εκείνη στην Ρώμη βρισκόταν ο Απόστολος Πέτρος ο οποίος αφού οργάνωσε την πρώτη χριστιανική κοινότητα, χειροτόνησε τον Άγιο Λίνο, Επίσκοπο της Ρώμης. Πληροφορούμενος ότι επίκειται η σύλληψή του αποφάσισε να φύγει. Εγκαταλείποντας την πόλη είδε τον Χριστό να κατευθύνεται προς την Ρώμη βαστώντας έναν σταυρό.

«Quo vadis, Domine?»(Που πηγαίνεις Κύριε;), ρώτησε ο Πέτρος για να του απαντήσει Εκείνος, «Romam vado iterum crucifigi» (Πηγαίνω στη Ρώμη για να σταυρωθώ ξανά [Πραξ. Απ]).

Ο Πέτρος κατάλαβε ότι έπρεπε να υπομείνει το μαρτύριο και επέστρεψε. Βρέθηκε αντιμέτωπος με την ποινή του θανάτου αλλά ζήτησε να σταυρωθεί ανάποδα,

θεωρώντας τον εαυτό του ανάξιο να υποστεί το ίδιο μαρτύριο με τον Ιησού Χριστό. Μαρτύρησε στις 29 Ιουνίου του έτους 64 ή 67, στο Ιπποδρόμιο του Νέρωνα και ενταφιάστηκε περίπου 150 μέτρα μακρύτερα, στον Λόφο του Βατικανού. Αρχικά οι Χριστιανοί της Ρώμης τοποθέτησαν στο σημείο της ταφής μια κόκκινη πέτρα και αργότερα ανήγειραν ακριβώς πάνω από τον τάφο έναν μικρό ευκτήριο Οίκο. Σύντομα στην περιοχή γύρω από τον ταπεινό τάφο του ψαρά από την Γαλιλαία άρχισαν να κατασκευάζονται τάφοι, διαφόρων σχεδίων και μεγεθών, μερικοί εκ των οποίων εφάπτονταν στο εξωτερικό τοιχίο του Ιπποδρομίου του Νέρωνα. Έτσι σταδιακά σχηματίστηκε μια Νεκρόπολη, στις πλαγιές του Βατικάνειου Λόφου. Οι περισσότεροι τάφοι ήταν παγανιστών αλλά κατά τον 2ο και 3ο μ.Χ. αιώνα στην Νεκρόπολη κατασκευάζονται ταφικά μνημεία Χριστιανών.

Στις αρχές του 4ου αιώνα, περίπου 260 χρόνια μετά το μαρτύριο του Αποστόλου Πέτρου και ενώ ήταν ορατός ο μικρός ευκτήριος οίκος δηλαδή το ανώτερο τμήμα του τάφου του, ο Μέγας Κωνσταντίνος επιχωμάτωσε την Νεκρόπολη και επάνω της ανέγειρε πεντάκλιτη βασιλική. Το σημείο της Αγίας Τράπεζας οικοδομήθηκε ακριβώς επάνω από τον Τάφο του Αποστόλου Πέτρου, χωρίς όμως κανείς να γνωρίζει εάν πράγματι στο σφραγισμένο μνημείο ήταν θαμμένος ο μαθητής του Χριστού. Περίπου 1200 χρόνια μετά, ο Πάπας Ιούλιος Β’ αποφάσισε να αναγείρει επάνω στην Κωνσταντίνεια βασιλική μια νεότερη, μεγαλύτερη και λαμπρότερη. Η Αγία Τράπεζα και πάλι βρίσκεται πάνω από τον Τάφο του Πέτρου, με τη διαφορά ότι αυτή την φορά, λόγω το μεγέθους του οικοδομήματος βρίσκεται σχεδόν στο κέντρο του, ακριβώς κάτω από τον τρούλο.

Το 1574 και ενώ οι εργασίες ανέγερσης του Ναού συνεχιζόντουσαν έγινε τυχαία μια σημαντική ανακάλυψη. Οι τεχνίτες επιχειρούσαν να κατασκευάσουν μια μικρή στοά πολύ κοντά στο σημείο όπου βρισκόταν η Αγία Τράπεζα της Κωνσταντίνειας βασιλικής. Το αρχικό Κωνσταντίνειο πάτωμα υποχώρησε και μια τρύπα άνοιξε αποκαλύπτοντας ένα άγνωστο υπόγειο επίπεδο. Οι τεχνίτες αντικρίζουν ένα μικρό θαλαμίσκο με ψηφιδωτή διακόσμηση. Μια άμπελος στόλιζε τους τοίχους και την οροφή στο κέντρο της οποίας, λίγα μόλις εκατοστά από την τρύπα που είχε ανοίξει, εικονίζονταν ο Χριστός-ήλιος να ανεβαίνει με άρμα στον Παράδεισο. Ήταν ένα από τα μαυσωλεία της άγνωστης μέχρι τότε Νεκρόπολης, το μοναδικό απόλυτα Χριστιανικό.

Η Νεκρόπολη είχε μείνει θαμμένη για περισσότερα από 1500 χρόνια. Αν και ακολούθησαν τυχαίες ανακαλύψεις, η συστηματική αρχαιολογική έρευνα ξεκίνησε μόλις το 1939 με πρωτοβουλία του Πάπα Πίου 12ου. Για πολλά χρόνια οι αρχαιολόγοι εργάστηκαν στα μαυσωλεία της Νεκρόπολης που βρίσκεται στο λεγόμενο «Επίπεδο Π», δηλαδή κάτω από το επίπεδο όπου σήμερα βρίσκεται η

Κρύπτη με τους Τάφους των Παπών και το οποίο ταυτίζεται με το πάτωμα της αρχαίας Κωνσταντίνειας βασιλικής.

Από το 2004 μικρός αριθμός προσκυνητών, κυρίως κληρικοί και μοναχές, επισκέπτονται την Νεκρόπολη και μπορούν να δουν από κοντά το ακριβές σημείο της ταφής του Αποστόλου Πέτρου. Στο εσωτερικό του τάφου αρχαιολόγοι εντόπισαν μικρά τμήματα οστών τα οποία με ειδικές έρευνες τα χρονολόγησαν ότι είναι του $1^{ου}$ μ.Χ. αιώνα και ανήκουν σε ηλικιωμένο άνδρα. Η Εκκλησία στηριζόμενη στην παράδοση της πιστεύει ότι τα λείψανα αυτά ανήκουν στον ψαρά από την Γαλιλαία, στον Απόστολο Πέτρο, αδελφού του Αποστόλου Ανδρέα του Πρωτοκλήτου, μαθητή του Χριστού και πρώτου Επισκόπου της Εκκλησίας της Ρώμης.

_____

Χρήσιμες πληροφορίες εαν θέλετε να επισκεφθείτε τη Νεκρόπολη κάτω από την βασιλική του Αγίου Πέτρου:

· Για να εξασφαλίσετε εισιτήριο θα πρέπει να επικοινωνήσετε με την ειδική υπηρεσία του Βατικανού μέσω e-mail: *scavi@fsp.va*, ή μέσω fax: *0039 06 69873017*

· Καλό είναι να επικοινωνήσετε αρκετά νωρίτερα πριν το ταξίδι σας στη Ρώμη, γιατί υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από προσκυνητές

· Για περισσότερες χρήσιμες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την σχετική ενότητα της ιστοσελίδας του Βατικανού **ΠΑΤΩΝΤΑΣ ΕΔΩ**

_____

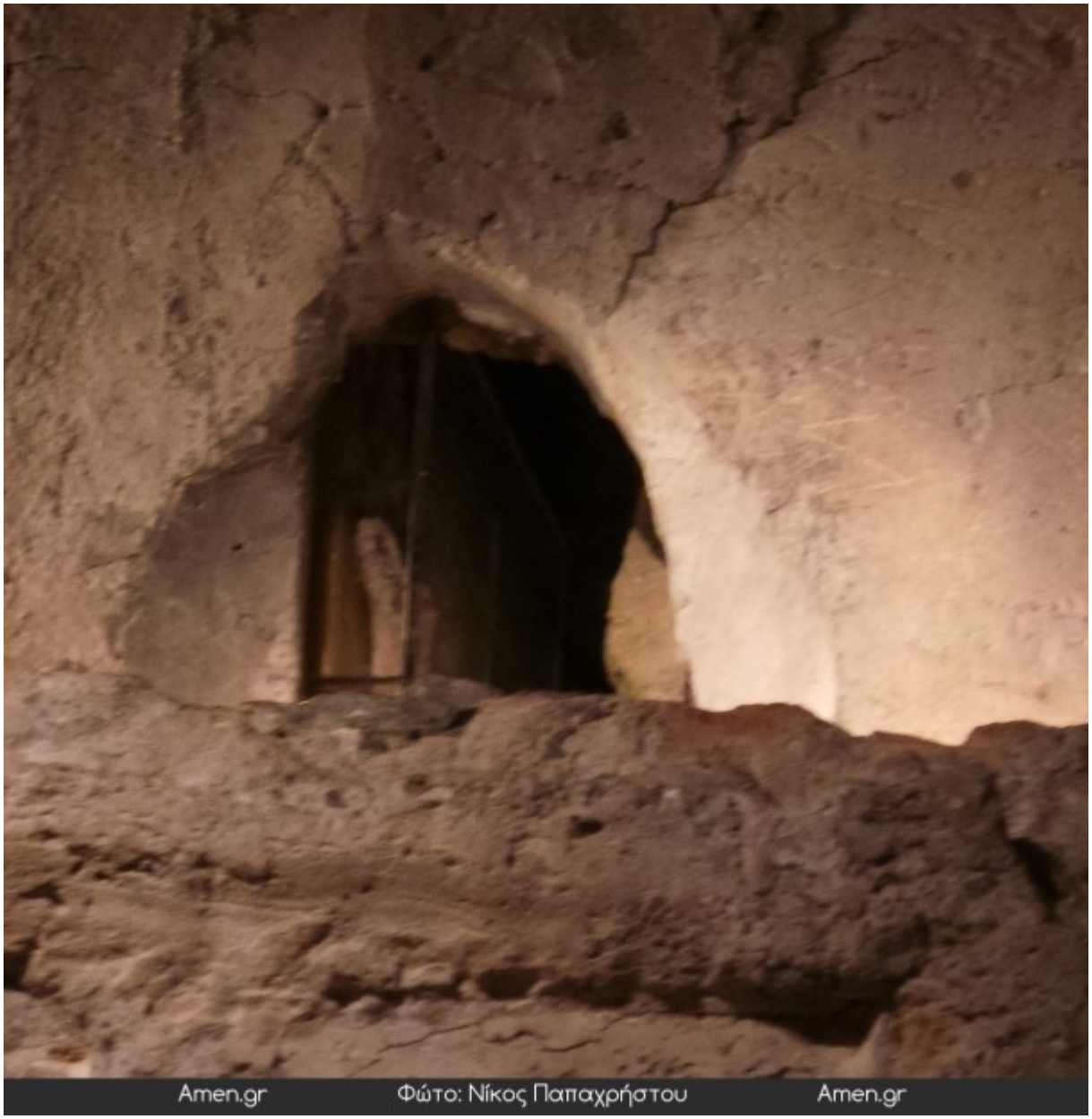
Πρόταση: Για τη Νεκρόπολη κάτω από τη βασιλική του Αγίου Πέτρου και την ιστορία των ανασκαφών διαβάστε το εξαιρετικό βιβλίο του ***Pietro Zander, "The Necropolis under St.Peter's Basilica in the Vatican"*** *(Εκδ. Fabbrica di San Pietro in Vaticano/Elio de Rosa editore)* από το οποίο αντλήσαμε χρήσιμες πληροφορίες για το παρόν αφιέρωμά.

_____

Σημείωση: Οι πρώτες φωτογραφίες εικονίζουν τον τάφο του Αποστόλου Πέτρου όπως είναι ορατός στους επισκέπτες του αρχαιολογικού χώρου. Από το μικρό άνοιγμα διακρίνεται η λειψανοθήκη με τα μικρά οστά που εικάζεται ότι ανήκουν στον μαθητή του Χριστού. Στις υπόλοιπες φωτογραφίες εικονίζονται τμήματα των μαυσωλείων στη Νεκρόπολη (ξεχωρίζει εκείνο με το ψηφιδωτό του Χριστού-ήλιου), η είσοδος του γραφείου πληροφοριών του αρχαιολογικού χώρου, τάφοι παπών στην κρύπτη της βασιλικής του Αγίου Πέτρου, που είναι στο επίπεδο του δαπέδου της αρχαίας Κωνσταντίνειας βασιλικής και ο σημερινός μεγαλοπρεπής Ναός.

του Νίκου Παπαχρήστου

Amen.gr
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου
Amen.gr

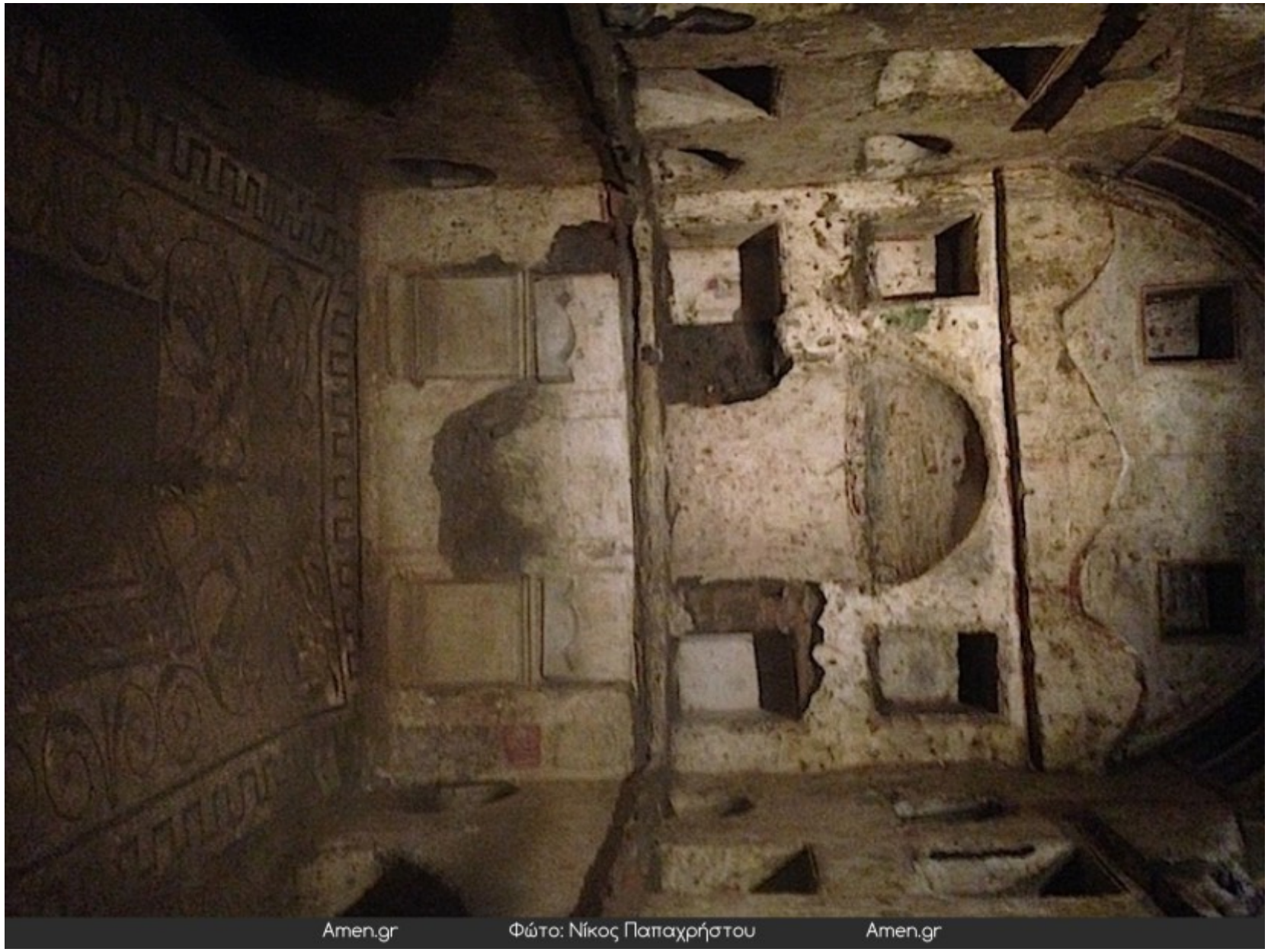
Amen.gr
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου
Amen.gr

Amen.gr
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου
Amen.gr

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Amen.gr
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου
Amen.gr

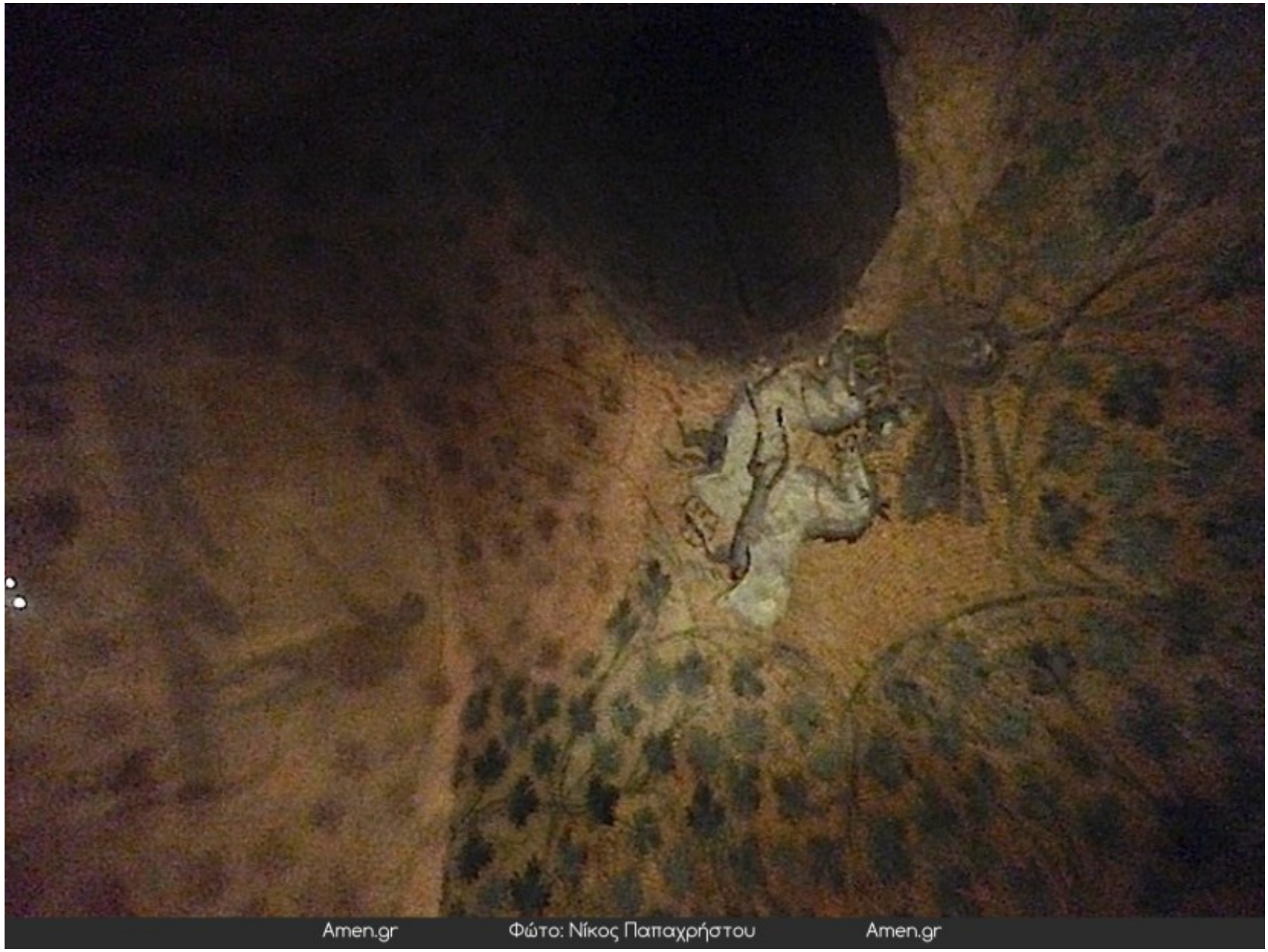
Amen.gr
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου
Amen.gr

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Amen.gr
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου
Amen.gr

Amen.gr
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου
Amen.gr

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Amen.gr
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου
Amen.gr

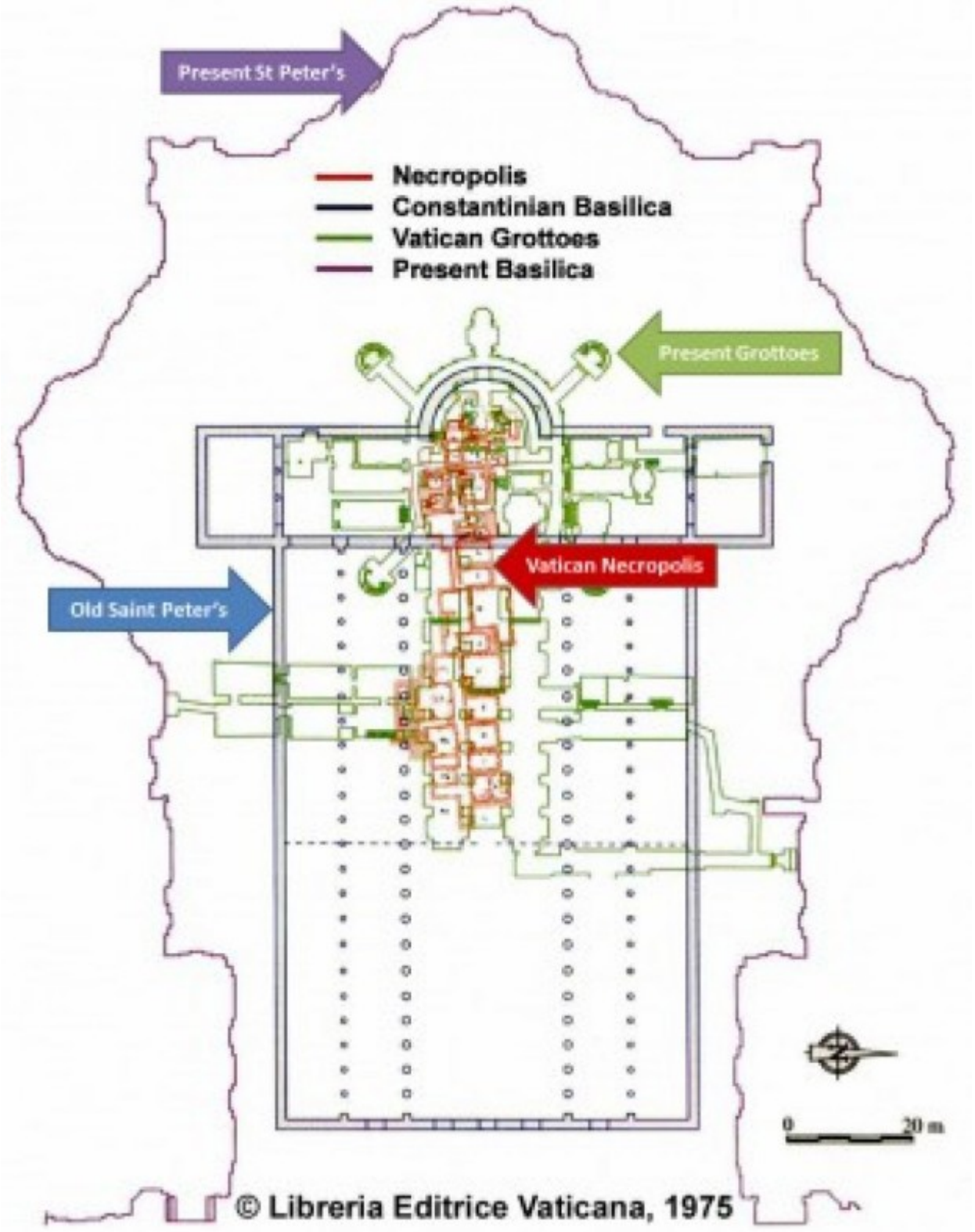
Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

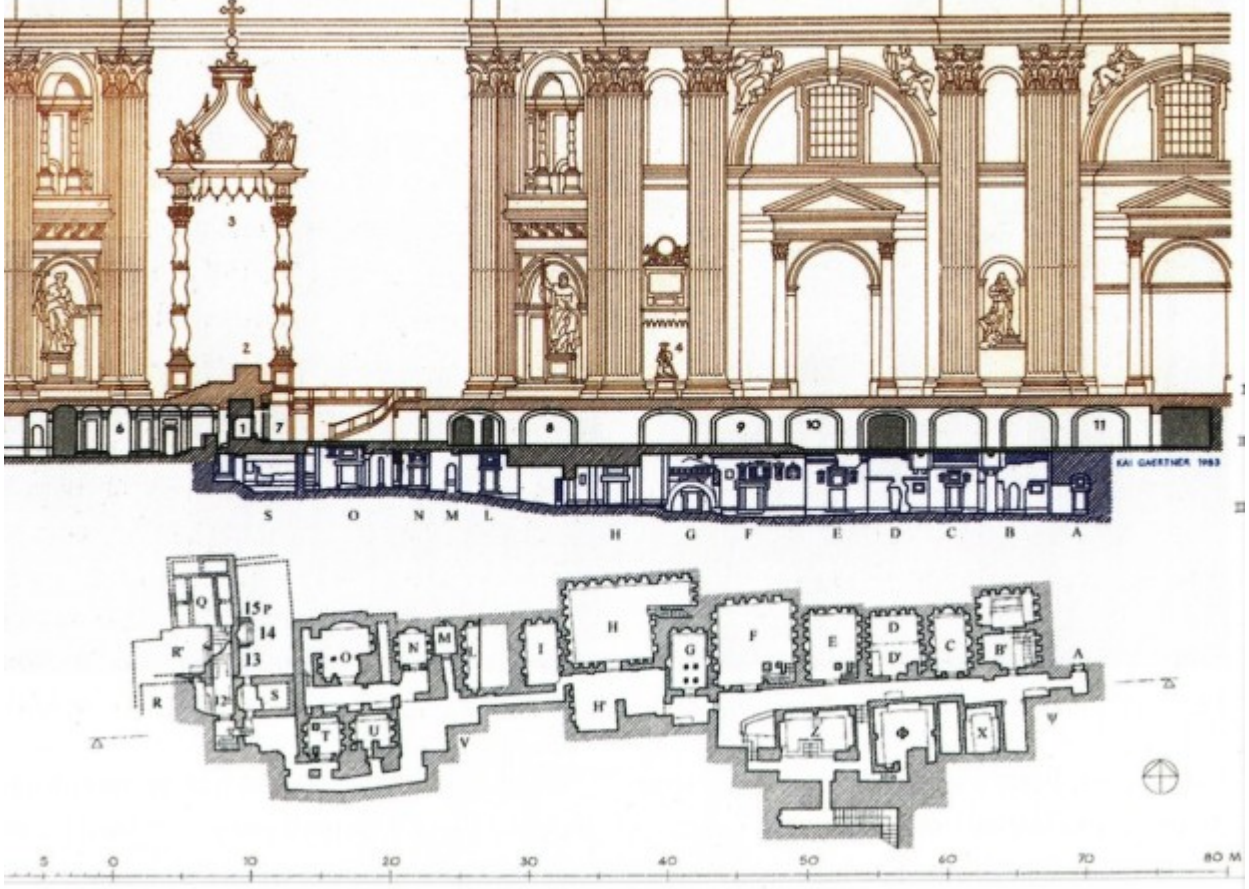
Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

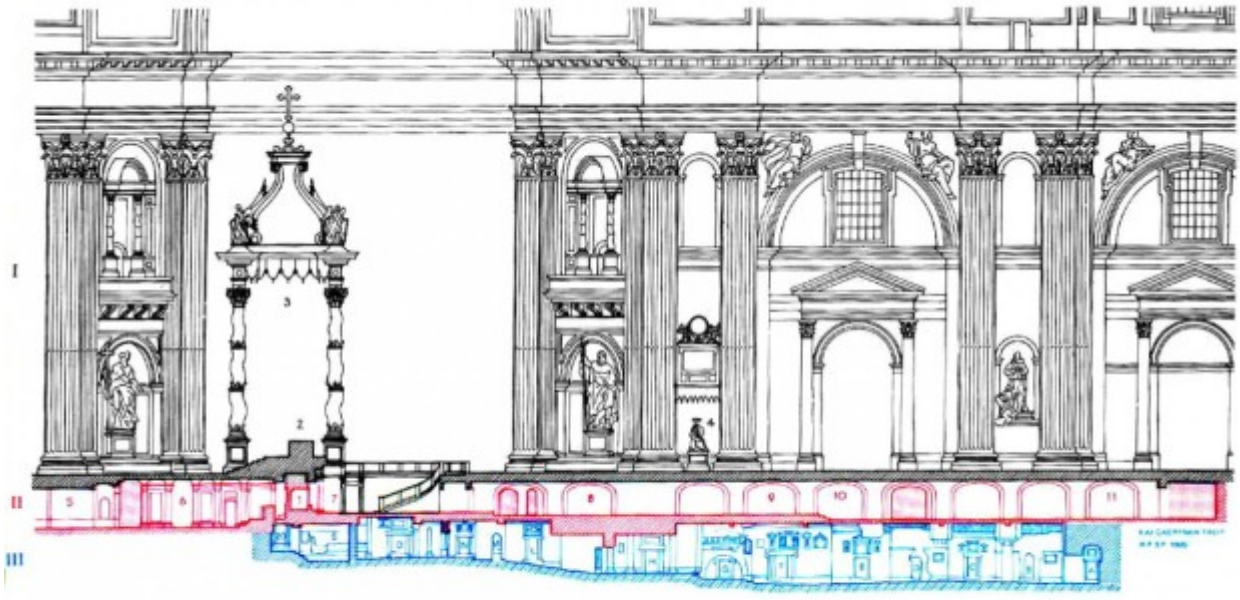
Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr Φώτο: Νίκος Παπαχρήστου Amen.gr

Present St Peter's
Necropolis
Constantinian Basilica
Vatican Grottoes
Present Basilica
Present Grottoes
Vatican Necropolis
Old Saint Peter's
0
20 m
© Libreria Editrice Vaticana, 1975

Longitudinal cross-section (west-east)

I - BASILICA. II - VATICAN GROTTOES. III - PRE-CONSTANTINIAN BASILICA.

I - BASILICA - 1) St. Peter's tomb - 2) Papal altar of Clement VIII - 3) Bernini's canopy - 4) Bronze statue of St. Peter.

II - VATICAN GROTTOES - 5) Tomb of Pius XII - 6) Clementine Chapel - 7) "Confessio Sancti Petri" - 8) Tomb of John XXIII - 9) Tomb of John Paul I - 10) Tomb of Paul VI - 11) Tomb of Boniface VIII.

III - MAUSOLEUMS OF THE PRE-CONSTANTINIAN NECROPOLIS - A) "Popilius Heracla". E) "Aelius Tirannus". F) "M. Caetennius Antigonus". H) "C. Valerius Herma". O) "T. Matuccius Pallas". *) "Clivus" and the "Red Wall".

Πηγή:amen.gr